

Dr. Nûredîn Zaza
1919 - 1988

Osman Sebrî
1905 - 1993

Xebat ji bo :

- * Zordarî ji ser gelê me yê Kurd li Sûriyê rabe.
- * Azadiya demokrat û rêzgirtina mafên mirovan.
- * Mafên gelê Kurd ên netewî di çarçewa yekîtiya welêt de.

Ji weşanên Partiya Yekîtiya Demokrat a Kurd li Sûriyê

Hejmar (139)

Sal 23 25 Cotmeh 2018 z - 2630 k Êmêl : Newroz@yek-dem.com

Buha (75)L.S

MA ÇÊ DIBE EM BÊJIN: EFRÎNA JIBÎRBÛYÎ ?!

Desteya sernivîser

Ev heft meh bi şev û rojên xwe yê dirêj î reş û giran di ser dagirkirina Efrînê re derbas dibin. Heft meh in, lê ew di jiyana xelkên berxwedêr ên çiyayê Kurmênc de heft sedsal û heft dojeh in.

Heft dojeh in, ji ber ku ew li ser destê artêşa dewleta Turkiyê a dagirker û çekdarên zikreş û kinder ên rikberiya Sûriyê, ew hemû reng û cûreyên zêdegavî, hovîtî û çavsoyîyê dibînin û rûmeta wan a mirovatî bînpê dibe!..

Ji derveyî hemû zagonên navnetewî û pîrensîpên mafên mirov û gelan, rojane

« Meydana Azadî-Efrîn, berî dagirkeriyê »

Kurdên herîma Efrînê toşî talankirin, zindankirin û kuştinê dibin. Bi armanca valakirina deverê ji xwediyên wê yê resen, pîlan têne gerandin, teror û tundetûjî li dijî wan birêve diçin. Ew rengemirov ên har

ên devbixwîn, dar û berên xelkê ku bi dehsalan e ew çandine, hembêzkirine, bi xwêdana eniya xwe av dane dişewitînin, gorên miriyan xirab dikin diherifînin û di tariya şevan de, xelkên bê sûc û bê guneh ji malan

direvînin, wan dikujin û cendekên wan davêjin çolan..! Ma mirov çî bêje û çî nebêje!..

Li hemberî evqas tawan û kiryarên hovane yê ku li dijî hebûna gelê me bikar tên, ewên ku..... 2

Apê Mûsa Enter... Ji bîr nabe

Mûsa Enter, mîna nivîskar, rojnamevan, zimanhez û têkoşerekî Kurd ê payebilind ne tenê li bakur, lê belê li her çar parçeyên welêt tê naskirin.

Ji bo doza gelê xwe yê perîşan, ta roja dawî a jiyana xwe kar û xebateke bê weştan kiriye û gelek caran jî hatiye zîndankirin.

Her kesê ku krtejiyana vî xweşmêrî xwendibe û şopandibe, bêgoman ew dizane bê di dema

darizandina wî de ji bo çapkirin û belavkirina Ferhenga Kurdî çawa bi qerf bersiva dadger daye û berevanî di ber zimanê

Kurdî de kiriye. Roja 20 Êlûna sala 1920an, dezgehên ewlekariya dewleta Turk li Amedê, bi çend guleyan ew

kuştine.

Xebatkar û zanayê mezin Mûsa Enter ji bîr nabe û her ew êdi dilê me de bijî.

Berhem

- Birîna Reş - 1959
- Kımıl - 1962
- Ferhenga Kurdî - İstanbul, 1967
- Hatıralarım, cîld 1 - İstanbul, 1991
- Hatıralarım, cîld 2 - İstanbul, 1992
- Çınara Min - İstanbul, Weşanên Avesta

Ji bo çareseriya Kirîza Sûriyê, girînge em amade bin

Nûşîn Bêcirmanî

Piştî derbasbûna heşt salan di ser kirîza Sûriyê re, şerên ku li heremên wê derketine, destêwerdanên dewlêtên derdora wê û yên li dûr û nêzikî wê jî, hemî alî û hêzên beşdarî di vê kirîzê de kirin, westehan, tev gihane wê baweriya ku pêdivî bi rawestana şer heye, a din, divê çareseriyeke siyasî ji rewşa Sûriyê re were dîtin. Lê mixabin piştî ku welatê me wêran bû, gelê Sûriyê bi milyonan li dewlêtên cînar û yên li dûr bûne penaber, bi sed hezaran hatin kuştin û weha jî birîndar bûn, ji bilî wan bi deh hezaran hatin binçavkirin û di zindanan de sergom bûne.

Ev kirîz û encamên wê, giring e em weke gelê kurd li rojavayê Kurdistanê û tevgera wî ya siyasî bi hemî partî, çarçew û saziyên

civaka sivil, jê re amade bin, Ji ber tevna çareseriyê xuyaye hin bi hin tê hûnan.

Piştî guhertina terazûyên hêz û hevbendiyên li ser xaka Sûriyê diyar bûn, kurd jî gereke li gorî van guhertinan xwe amade bikin ji rojên bê re...Ji tevgera siyasî ya kurdî li Sûriyê jî tê xwestin ku li ser gelek enî û aliyan bilive, lê enya herî pêwîst di baweriya min de, enya hundurîn e ji ber van sedeman:

1 – Ev enî îstiratîcîk e bo biserketina pîrsgirêka kurdî û kilîta çareseriya doza kurdî û bidestxistina mafê gelê kurd e...Bêyî wê, aliyên kurdî dê li hember hêzên din di sûriyê de qels bin di hemû milan de, siyasî, leşkerî û diplomasi. Di vî milî de çi tê xwestin:

A – ji saziyên civaka sivil û kesayetiyên serbixwe, tê xwestin ku givaşê li partî û çarçewên kurdî bikin bo çarçewkirina hêzên kurdî bo pêkanîna yekrêziya kurdî û damezrandina lêvegereke kurdî, ya ku di vê qonaxê de giringtirîn gav e, partî û hêzên siyasî yên xwe nedin ber danûstandinê, gereke bêne diyarkirin ji bal yên di

navbera wan de diçin û tîn, û li ser alavên ragihandinê .

B – Partî û çarçewên kurdî gerek li xwe û hev jî vegezin, ew diyaloka kilasîk a ku her hêzek xwe tenê bi hemû nerîn û kirdeyên xwe raşt û durîst dibîne, herweha jî yê li hemberî xwe jî ji kok de şaş dibîne...!! Û dibêje ez diyalogê dixwazim û ezê bikim...! Gelo wê vê diyalokê bi kê re bike?!?! Naxwe ev karê wî bo pirobagendê ye, da neyê xuyakirin ji diyalogê direvê.

Yekrêziya kurdî ne wisa tê pêk anîn, eger em li ezmonên gelan û dewletan binerin, emê bigihin wê raştiya ku dema diyalogê tê xwestin ango nakokî hene, ciyawaziyek di nerîn û helwestan de heye, hêzên miletan jî li hev rûnştine , danûstandin kirine û gihane yekrêziyê piştî ku nakokiyên piçûk paş xistine û berê xwe dane nakokiya sereke, a ku li hember maf û doza wan radiweste. Ev rêzika sereke ye ji diyalogên navxweyî re. Çima partî û hêzên kurdî ji vê rêzîkê bider in?! Her partiyek an kesayetike

serkirde di çi partiyê de be, dibêje û dide xuyanî kirin, ew û partiya wî amade ne bo diyalogê, yekrêzî jî armanca wî û partiya wî ye... Çima em erê nakin bo diyalogê ta yê li hemberî me nebe weke me, ma naxwe diyalog ji bo çi ye...?!?!

Derfeta zêrîn li pêşiya gelê kurd li rojavayê Kurdistanê dubare nabe, roj diçin derbas dibin, partî û çarçewên kurdî di girava nakokiyên partiyane û bê çêj de digevizin...Dewlêtên xwedî berjewendiyên hevbeş di kirîza Sûriyê de, li hev digerin, civatan lidar dixin, peymanan bi hev re girêdidin... Bo xizmeta berjewendiyên xwe, milê xwe ji hev re datînin... Gelo, li hember van, tevgera kurdî li Sûriyê çi kiriye? Çi peyman û soz ji hev re dane bo çareseriya doza kurdî li Sûriyê, ji ber, nemaze di vê qonaxa heştyar de, ev qonax wê hebûn an nebûna doza gelê kurd encamê wê bin .

Xwe ji çareseriya kirîza Sûriyê re amade bikin, yan wê çareserî were, lê emê di xewa rikberî û berberiyê partiyane de bimênin.

Ma çê dibe... Dûmahîk

mîna daxeke reş di eniya civaka navnetewî de tê jimartin, hêz û dewlêtên mezin ên cîhanê û dezgeh û rêxistinên navnetewî bê deng û bê hilwest in. Ev bêdengiya wan ji dewleta Turkiyê û hêzên xulamokên wê re rêdaneke aşkere ye û ji gelê me yê kurd re xemgîniyeke mezin a bê sînor e. Efrîn hatiye

ji bîrkin, destê kujer û keriyên hovan hatiye berdan!.

Sed mixabin ku îro siyaseta navdewletî siyaseteke çewt, seqet û kor e, ew li ser rêbaza filozofê Îtalî Mîkyavillî bi rêve diçe û armanca wê bidestxistina berjewendiyên piçûk e ne li gora berjewendî û paşeroja gelên cîhanê birêve diçe. Ne tenê wilo, mirov dikare

bibêje ku ev ton siyaseta di naveroka xwe de li dijî berjewendiyên hemû gelên cîhanê ye.

Mirovatî ser û ber, hevparê avê, jîngeh, aramî û aştiya cîhanê ye, û li kîjan welatî, li kîjan deverê tundrewî, teror û ramanên şoven geş dibin, ben li stoyê azadîxwaz û aşîxwaz û mirovhezan teng dibe û agirê kîna reş a malwêran

gur dibe û jiyana tarî dibe.

Tevî birîna kûr a dil, em dibêjin hê dem neçûye, ji bo Efrînê, ji bo man û jiyana gelê me, pêwîste em biqîrin, kul û derdên wê di bîra mirovahiya ker û lal de bînin, çiku Efrîn hewcedara xebat û alîkariya me hemiyane, û yek ji piçûktirîn erk û ustûbarên me ye.

Efrîn nehate firotin...

Memê Alan

Weke hûn dizanin herêma Efrînê herêmeke kurdî ye, ji sedî nod û pênc ji nişteciyên wê Kurd in û ji heyva Rêbendana sala 2013an de, ji aliyê encûmena Rojavayê Kurdiştanê ve tevlî Kobanê û Cezîrê rêvebirîya xweser lê hate ragihandin. Lê divê ji bîr nebe ku Efrîn beşeke ji xaknîgariya Sûriyê ye jî û ji hev nayêne qetandin. Yanê rewşa wê bi rewşa sûriyê ya giştî hikar dibe. De ka em bi hev re binêrin ka ji heşt sala û vir ve li Sûriyê çi dibe û çi diqewime? Ma ne şer û bazarên leşkerî û asayî li dar in? Piştî ku rikberîya çekdar dest danî ser sedî heftê û pênc ji axa Sûriyê, ji nû ve bi alîkariya Rûsiya û Îranê di gel bazarên ku bi Turkiyê re hatine kirin piraniya herêman ji rikberîya çekdar hate vegerandin û ji nû ve rijîmê dest danî ser .Nimûne Helaba Rojhilat beramberî herêma Cerablûs, Ezaz û Babê, paşê zebedanî, Dareya,...û H.W.D.Vêca ev rewşa tevlihev û girêkok wê çima ji herêmeke weke Efrînê dorpêckirî dûr be, bi taybetî jî dema ku dewleteke mezin weke Turkiyê, endam di hevpeymanîya Nato de, xwedî bandoreke sereke di doseya Suriyê de û bi herdu dewletên mîna Îran û Rûsiya re bazarkar ji roja yekê de dijîtiya hebûna te bike û bi her awî hewl bide ku qeleng jî çi dibe bila bibe te tune bike, û li hemberê jî tu wek Kurd tu tişt li ba te ji bilî qehremanî û fedekariyê te tune tu bikî berdêl û qeleng ji Efrînê re.Vêca

li vê dawiyê piştî gelek hewidanan ji aliyê Turkiyê ve bi dewletên xwedî hikar û piştî ku dest danî ser Ezaz, Cerablûs û Babê, xwest Efrînê jî dagîr bike da ku Rojavayê Çemê Ferêt tev de bixe bin destê xwe, da ku herêma zeytûnan, herêma aştîyê xwişkên wê Kobanê û Cezîrê biqetîne û pirojeya Federaliya bakurê Sûriyê ya pêşerojê û xwen û hêviyên gelê Kurd li Sûriyê ji holê rake. Bi raştî jî piştî pir zext û fişaran û berger û sergeran, ew di hewildanên xwe de bi serket û bazara xwe Efrîn beramberî Xota Rojhilat di Esîtana de bire serî û kanî bû bêdengiya cîhanê jî bişanda.Vêca li hember vê yekê Rêvebirîya Xweser di gel YPG,YPJ,QSD û aliyên siysî gelek hewildan kirin ku lihevkiyênê bi hukometa Sûriyê re bikin û Efrînê ji bobelata çêbûye biparêzin, lê mixabin şert û mercên rijîmê û hevalbendên wê xwestine, pir zehmet bûn, ew jî radeşt kirina Efrînê bi temamî bû. Ev yeka aliyên kurdî nepejrandin û biryara berxwedaniyê çêtir dîtin, bi hêviya belkîm berxwedanî bi xwe re helwestan biguhêre. Di 20.1.2018 an dewleta Turkiyê ya dagirker û hevalbendên wê ji hêzên îslamewî yê radikal û teror ên rikber di bin navê pirojeya şaxa zeytûnê de û bi hemî çekên cûreyî êriş Efrîna rengîn kirin .Li dirêjiya 33 rojan xelkê Efrînê bi giştî tevî rêvebiriyê, hêzên siyasî û leşkerî bi qehremanî û

« Li ser gora Şehîdan-Efrîn, berî dagirkeriyê »

fefekariyê bêmha li ber xwe dan û êrişker neçar kirin ku pênc kîlometreyên sînori derbas nekin. Lê mixabin tevî wê berxwedaniyê û wan daştanên lehengî weke Avişt Xabûr û Barîn Kobanê, dîsa jî helwestên navdewletî nehatin guhertin û ne jî hevdak por ji serê wan hezî ji bilî hin helwestên fedok li vir an li wir. Her weha, bangên xelkê Efrînê tevî rêvebirî, şervan û partiyên wê yê siyasî ji hukometa Sûriyê re da ku bi erk û şubariyên xwe rabe û di ber beşek ji axa vî welatî de berevaniyê bike fêde nekir û rijîm bêdeng ma. Ji ber ku biryara dagirkeriya Efrînê navdewletî û bê vejer jê hatibû şandin û li ser aliyan tev jî hatibû ferz kirin. Dîsa jî biryara Kurdan nehate guhertin û berxwedaniyê berdewam kir û soz û peyman ew bû ku wê heya dawiyê jî berdewam be...Dîsa jî bi hêviya belkîm bajarê Efrînê tenê neçe û were parastin, wêlomê jî xelkê me ji hemî gundewarên Efrînê di bajêr de ta dawiyê man. Lê mixabin ew hêviya jî nema dema ku hêzên şervanên me ji aliyê yê soz dane Turkan

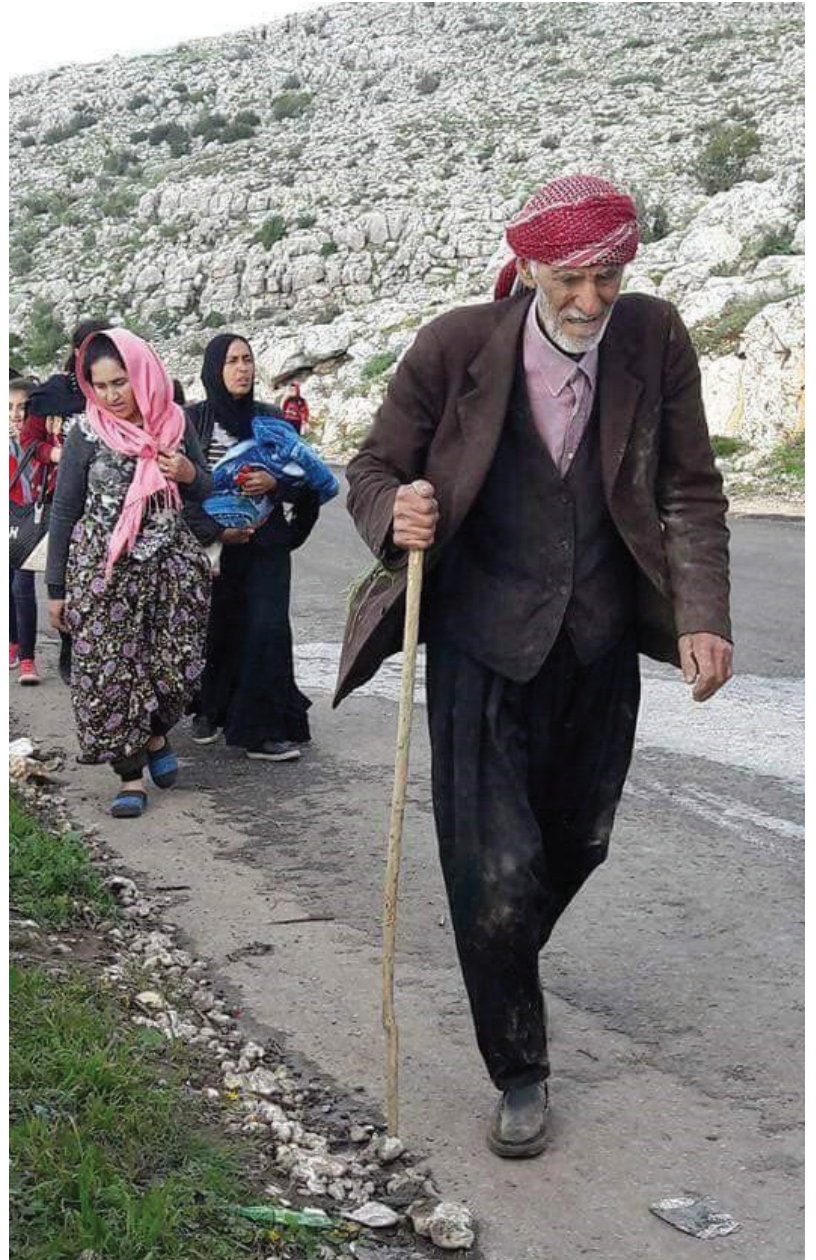
de hatin agahdarkirin ku ger şervanek ji we nemîne û bajar jî tev tarûmar bibe, Turkiyê wê Efrînê bibe. Vêca li pêş hêzên me du bijarte tenê man, an wê ta dawiyê şer bikin û tev şehîd bibin û du sê qat bi qaserî wan jî ji sêvilan û bajar jî were roxandin û bi erdê re dûz bibe û li dawiyê jî dîsa bajar bê dagîrkirin, an jî ji Efrînê bikşên him şervanên mane werin parastin û him jî bajar wê weke xwe bimîne.Vêca neçar man ku bijarteya kêman zirar vebijêrin û ji Efrînê bikşên. Yanê xwişkino û birano tu kesî Efrîn radeşt tu alî nekir û ne jî hate firotin, ji ber ku yê ku dora 3000 pakrwan bide Efrînê nafroşe...û ew piropogandeyên tene belavkirin ku rêvebiriyê Efrîn firot û radeştî Turkiyê kir, jêderawan hindê cîhazên îstixbaratî ne ...armanc jê ji bo him hikometên xwe ji berpirsiyariyê bidin yan û him me xwe bi xwe di hev de di gumanan kin, da ku em hevdu rûreş bikin û wan jî ji bîr bikin....Li dawiyê çiqas em Kurd haj van ton dafik û xapînokan hebin û pê neyêne xapandin ji pêşeroja me re baş e.

Neçarbûna Efrîniyan... kul û axîn e

Nazdar Hesên

Tiştêkî normal e, ku her mirovek bi xaka xwe ve girêdayî be û wek parçeyek ji canê wî be û nikaribe jê bi dûr keve. Ji ber ku tamarên mirov di vê xakê de ne û hemû bîranîn û hêviyên xwe pê ve girêdayî ne, bi hêsanî û bê sedem nikare destên xwe jê ber de û bi dûr keve. Belê, welat pir şêrîn û buhaye û qet nîrxê wê tune ye, lê mala şerxwezan xera bibe, yên ku dibin sedema sereke ji koçberiyê û dihêlin mirov neçar bibe, ku dest ji xaka wî bibe. Belê şer û windabûna ewlehiyê, mirov neçar dike ku destên wî ji xak, dayîk, bav, dost û hevalên xwe jî bibe, ew bi dilekî şikeştî, keserek kûr û bi ramanên tevlihev, biryara herî dijwar dide, berê jiyana xwe diguhêre û ber bi nediyarbûnê ve diçe, ev rewş tu kes pê heştîyar nabe bilî yên tê re derbas bûne wek tê gotin: Gotin ne wek dîtîne ye û êşan ji êşekêşan bipirsîn, belê em

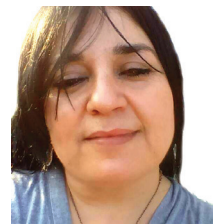
dikarin bibêjin ev rewş rewşa piraniya Efrîniyan bû ên ku ji ber şer û cengê neçar bûne û dibin, Efrînê li paş xwe bihêlin û devê xwe bidin Çiyayê xewna, tenê bi hezaran kul û birîn di bin persûyên xwe de veşartin û li pê xwe xwîna dadirivî û diherikî, bi çavên melûl wêneya Efrîna xwelîkirî û weştîyayî ji cengê oxir dikirin, her dîmenek, her helwestek, her kurtebihnek jê re dibin çêrok û tabloyek û di dîwarê mejî de têne daleqandin. Ji ber wê jî her efrîniyek dibe destan û çêrokek, hemî rê û war li ber têne girtin, tenê du biryarên dijwar li pêş wan hene, an di welatê xwe de koçber bibin û di kampan de bijîn, an li cih û malên xwe yên qijikên reş ên tê de def û gopal bûye yên wan û tarî tê de belav kirine vegerin, helbet her du biryar bi bivehiyan, zor û tehlukiyan dagirtîye û ger ev xak di bin nîrê dagirkerên şerxwaz ên Tirk de bimîne û koçber li cih û

malên xwe venegerin, wê nebe û rûmeta jiyana tu kesî her û her efrînî wê binalin, ji me jî wê tune be . kul û axîn jî wê bidawî

Welato!....

Gava bêhna genimê te dişopînim
Gilêz di hezar dasên çavên min de zingar digire
Çinîn dibe komkujiya demsalan
Kab kulî li werzan dişkin
Pî sar dibin..
Herku..
li pozê her zilekî nasikek dibane
Singê pêdariyê ..
bayê BAKUR di piştî min de..
Diçikîne..
Barana Şiyê di navbera ebrwan de çarmîx dike....

Hîngê...
Mîna genimê te yê şewitî ku ariyê ji rû dawdiweşîne
Gav li gavê siwar dibe..
Û Payîza deşta Qeredaşê giyanê min ji hovitiyê kedî dike..
Newayên xemgîniya berveroyan ji Havînê didize di guhan de dijene..
Û ber te direvim..
Welato.....!

Facebook 31.07.2018

Kelepûr çî ye?

Heyder Omer

Hemî lêgerînên Anthropology û lêkolînên folklor hema hema lihev dikin, ku hemî cûreyên derbirîna gel, bi çî awayî bin jî, ji bingehên xwe de li gor hewcedariya civakî û mirovahiyê beyda dibin. Armanca wan cureyan jî ew e, ku çawaniya realîteyê di xeyala gelan de, û çawaniya nerîna wan li ser heyînê û jiyânê, û awayê şirovekirina diyardeyên, ku hişê mirovî li hemberê ji hêz dikeve, û nikare têbigihêne, bidin xuyakirin.

Ji ber vê yekê jî, em dikarin weha biçin, ku kelepûr gencîneya ezmûneyên civakên mirovahiyê, û dîroka bûyerên, ku bi wan civakan re qewimîne ye, pê re jî tê xuyan, ku ew mîrata (bermayê) mirovahiyê ya bê sînoren cîgeh û demê ye. Ev jî ji herdu hêlên zanîn û dîrokê ve dide xuyakirin, ku hemî gelên cîhanê, di karkirin û avakirina berdewam de, hevpar in, çimkê her civaka mirovahiyê, li gor awa û forma xwe, û li gor pileya hişyariya xwe, çanda xwe ya gelêrî a taybet he ye, û di heman demê de jî dibe pareke kelepûra tevayê mirovahiyê.

Ev rengdêrên hanê,

pirê caran bûne sedema wekheviya hêmanên kelepûra vegotinê (çîrok, efsan, metelok û pendên gelêrî...û hwd) çî ji hêla durvê wan, û çî jî ji hêla naveroka wan de. Sedema vê yekê, bi nerîna min, hem wekheviyan ezmûnên mirovahiyê ye, û hem jî xwerîstiya hişê mirovahiyê ye, yê ku bi tayetbmendiya

xwe her tim sedeman dipelîne, û dikeve ber bandora encaman, çimkê nirxên mîna toleransê û dadweriyê û xêrxwaziyê û maf û ciwanîyê, û nirxên ne mirovane wek zorê û sitemê, li her dem û her cihê yekwateyî ne, û nayêne guhertin; vê lomê em dikarin, wek nimûne, pendekê, metelokekê, çîrokekê bi wateyên hevpar li her der û demê bibînin. Nimûne: penda kurdî dibêje „Geyayê hewşê tehl e“, li kêlekê ya erebî dibêje „Pêximber li ba milletê xwe nayê rûmetkirin“, û penda aşûrî dibêje „Gûz ji hundirê xwe de gendel dibe“, û li kêlekê ya kurdî dibêje „Kurmê darê ji darê ye“ û ya erebî jî dibêje „kurmê sîrkeyê ji sîrkeyê ye û di nava wê de ye“. Folklorîna Misirê Nebîle Îbrahîm jî vê yekê diçespîne û dibêje: „Hemî cûreyên derbirînên (vegotinên) gelêr, ji hêla durv û naverokê de, pir hindik wek hev in“.

Lê tevî vê jî her miletekî tevdîr û huner û awayên jiyânê û nasname û resenî û taybetî yên xwe he ne; evan hemî vêkra bi kelepûra miletan tene navandin, û

« Beşek ji kela Horî-Efrîn »

kesayetiya wan a çandî û netewî û şariştanî pêk tînin, û ji ya milletên din cuda dikin.

Demek kelepûr, ji her du warên giyanî û kereşteyî (maddî) ve, û li gor dem û cihê, ku tê de hatiye pêk anîn û afirandin, bermayê bavanan û bavpîran e, her nifşek ji ber ê beriya xwe werdigire, û li gor serdema xwe jî bi ser ve dike, û digihêne nifşê din.

Gava millet kelepûra xwe vedijînin, ne ku bîra buhêrkê kirine, û ji niho û duhatûwa xwe baz didin, belê ji bo sûdwergirtina çandî ye, da ber bi pêş de, ber bi aştî ramana navdewletî de hilkişin. Bi vî awayî mirov dikar, di civaka xwe de, pabendiya bi kelepûrê ji hêlekê de, û xebata pêşveçûna, ku bi bandora guhertinên li dinyayê peyda dibin, binerxîne, çimkê wek ku hatiye gotin, ê ku buhêreka xwe nîne, niho û duhatûwa wî jî nîne.

Kelepûr bi ser du beşan de par vedibe: Kelepûra kereşteyî (maddî), ku şunwarên dîrokî, cil û berg, amûrên çandinê, awayên xwarinan, awayên avakirina xaniyan, û

hwd..., diyardeyên wê ne, û kelepûra vegotinê, ku efsan û çîrok û pend û metelok û kulam û helbeştî gelêrî û destan û têderxistinok û hwd ... diyardeyên wê ne. Ev cureyan hemî bi awayê lêvane (devkî) ji dapîr û bavpîran, ji dayik û bavanan, ji nifşekî digihên nifşê din.

Di serdema neteweya romantîk de bal ber bi folklor û vejandina kelepûr de hate kişandin, nemaze li almayayê, û pêr e jî ramanbîr û filozofên gelek walatan cefayên giran û giranbûha di vî warî de, ji bo paraştina kelepûrê, diyarî millet û gelên xwe kirin.

Salvegera koç... Dûmahîk
û bê çarenûs bimînîn!

Diwarê Kurdî de û piştî ku li sala bûrî çekdarên Heşid El şebî yê girêdayî rijêma Îranê ya paşverû û xwînrejê êrîş birin ser deverên ku ji xaka başûrê Kurdiştanê hatibûne birîn û dagîrkirina kerkûkê, û pişt re jî, tewana dagîrkirina Efrînê ji bal artêşa dewleta Turkiyê ve bi rêkeftina dewleta Emerîkayê û berdana destên kujer p sûtarenê kubinavê «Artêşa Azad» bi armanca guhertina dêmofrafî ya deverê û valakirina gund û bajarên Kurdan asaqaan tînin serê gelê me yê sivîl û hewl didin ku Kurdan neçar bikin da xaka bav û bapîran berdin, rez û zeviyên xwe li şûn bihêlin û birevin û welatê wan bê xwedî bimîne! Evqas kirayarên hovane û tewanên bêminak li pêş çavên civaka navdewletî dibin bê ku tu kes dengê xwe li hember vê sitemê blind bike, Kurd bêzar bûn û bi xurtî hatin hejandin, nemaze ji hilwesta hevalbendên xwedî biryar yê ku bi wan re şerê terora cîhanê dikirin!..

Kurdan hêvî dikir ku piştî bidawîbûna şerê terorê, mafên wan jî li wan vegerin û ew jî mîna gelên cîhanê azad û bi rûmet bijîn, nemaze ku şervanên wan (Pêşmerge, YPG û YPJ) di gastiñên şer de mîrxasîne balkêş û bê minak nîşan dan ku civaka navnetewî matmyî ma û xwe pê şanaz û payebilind didîtin, û tucarî bawer nedikirin ku li şûna wan xewn û hêviyan careke din destê rijemên deverê li wan bê berdan û bêne kuştin, talankirin û careke din

sitembariya Kurdan vegere çargşeya xwe ya pêşîn!... Di vê derbarê de, her kes dizane bê partiya me çi kar, xebat û çalakiyên aştiyane li welêt û li deverê dike, tewanên rojane yê artêşa Turkiyê û hevalbendên wê li dij xelk û kesên me li Efrînê dikin, ji kuştin, revandin, şewitandina zeviyan û wêrankirina berma û şûnwarên Kurdî belge dike û radeştî aliyên navnetewî dike.

Beşdarên bi rûmet..

Wekî hûn dizanin, bi armanca paraştina ewlwhiya deverên me piştî valahiya ku rijemê li şûn vekişîna xwe hişt, baweriyaya me ew bû ku hebûna zagoneke qels û kêr jiserberdayetiye çêtir e, ewa ku jiyan xelkê toşî metirsiyan dike, biryara Partiya me ew bû ku em tîkiliyeke erênî bi rêveberiya xweser a demokratîk re bikin û hê jî em bi bawerî dikin. Û tukesekî xwedî hiş û heşt, nikare rajeyên vê Rêveberiyê, nemaze di warê karguzarî û ewlehiyê de bide mandelê, çiku ew li ber çavan in. Herwiha, ji bo sivikirina diwariyên jiyanê û sistkirina ben li stoyê gelê me, me beşdarî di Encûmena Sûriyê ya Demokrat de kir. Lê, giring e ev neyê wê wateyê ku mafê me yê nerîn û derbirîne bê xwarin, û pêwîste nerîn û hilwestên me bêne rêzgirtin. Em ê şaşî û gendeliya ji bal hin berpîrs û dezgehên rêveberiyê ve tene kirin rexne bikin, çimku ew bandorek neyênî û xirab li jiyan mirovan p paşeroja wan dikin, mîna çawa li van rojan, rêveberî êrîşê

berdide ser xwendekarên ku li dibistanên fermî yê rijemê dixwînin, û pêwîste em hemû bi hev re kêşeyên welatiyên xwe çareser bikin, hemû hêz û partiyên siyasî, kes û aliyên pispor beşdariyê di civînên hevbeş de bikin da ku biryarên çewt û şaş neyên wergirtin, û deverên xwe ji xecir û pevçûnan biparêzin, ewa ku aliyên xêrnexwaz û kîndar dixwazin aramiya wan tîk bibin û aştiya civakî birûxînin.

Li dawiyê, em dibêjin û em bawer in ku gelê me bi vîna xwe dê vê qonaxa tîkilhev derbas bike, û ewê xebata xwe ji bo bideştixistinamafên xweyên windayî berdewam bike. Li hêla din, li gel hemû cefa û zehmetiyan, bê dudilî, em ê berdewamiyê di xebata xwe ya ji bo yekrêzî û yekdengiya Kurdan de bikin, ewa ku gorbihuşt Ismayîl Umer bingehên wê danîne, jiyan xwe di ber de wînda kiriye, û em ji w rêyê nagerin. Em hiner û xurtiya xwe ji piştgiriya we werdigrin.

Silav ji giyanê xebatkar Ismayîl Umer re.

Silav ji giyanê hemû pakrewanên welêt re.

Û spas ji guhdariya we re.

-Cî û warê Îsmâil Umer li ba Sultan başa-el-etreş, şêx salih el-elî û Îbrahîm Henano ye!

- Cî û warê Îsmâil Umer li ba Dr.Qasimlo, şerefkendî, Samî Ebdirehman û Mele Mustêfa Berzanî ye!

-Cî û warê Îsmâil Umer li ba Mûsa Enter, Fayiq Bocaq û Seîd Alçî ye!

-Cî û warê Îsmâil Umer li ba Hemze Niwêran, Cegerxwîn, Osman Sebrî û Dr.Nûredîn Zaza ye!

-Cî û warê Îsmâil Umer li ba Ebdilhemîd Zibar, Ebdirehman Osman û Dr.Newaf Husên e!

**Mihyedîn Şêx Allî
Qereqoy 19.10.2010z**

Salvegera koç... Dûmahîk

siyasî bi realistî bixwîne, binirxîne, û bi singeke fireh û hişekî vekirî têkiliyê pê re bike û hilwestê ava bike. Herweha, ew yek ji wefadarên raman û rêbaza xebatkarên Kurd ên pêşîn yên yekemîn Partiya Kurdî ya siyasî li Sûriyê damezrandine mîna» Osman Sebrî, Xalid Mihemed, Ebdilhemîd Derwîş, Hemze Niwêran, Reşîd Hemo, Şweket Nesan û Mihemed Elî Xoce» bû. Û ew yek ji şagirtên dibistana siyastvanê Kurd ê bîrewer û zîrek Dr. Nûredîn Zaza bû ku ji bo doza gelê Kurd a dadmend bê dudilî dabû ser rêya wan û dixebitî û hemû jiyana xwe ji bona pêkanîna wê armancê terxandibû.

Di warê avakirina hilwesta siyasî derbarê tevgera Kurdî û pirsên niştimanperweriya Sûriyê, mamosteyê me, karîbû bi hostayetî bersivê ji vê pirsê re bibîne û girêdanê têxe navbera têgeha xebata netewî ya Kurdî û rewatiya berevaniyê di ber armancên wê de, û xebata niştimaniya Sûrî ya giştî de. Û ji ber ku ew mirovekî zana û têgihiştî bû, karîbû deng û hilwesta gelek rewşenbîr û siyasetmedarên niştimanperwer ên Ereblî kêleka vê baweriyê bicivîne, û wan jê re bike dost û alîgir, ji ber ku doza Kurdî li Sûriyê dozeke niştimanî ye, û ew çareseriyekê li ser bingeha wekhevîyê di erk û mafan de di navbera hemû pêkhateyên Sûriyê de bê cudahî û bê bê sitem û di çarçewa yekîtiya welêt de dixwaze. Li sala 2005an, Danezana Şamê hate damezrandin ku xwesteka

wê, girêdana kongireke guftûgoya niştimanî di navbera hêzên Sûrî de bi armanca veguheştina Sûriyê berew guhertineke siyasî aştîyane û pêkanîna demokrasîyê û rehabûn ji çavroriyê rijêma totalîter û deştilatdariya dezgehên ewlehiyê. Nerîna wî ya stratîjîk derbarê guftûgoyê weke rê û rêbazeke tekane ji bo çareseriyê hemû pirsên niştimanî raşt û diruşt bû, ji ber ku serkutkirin, tund û tûjî, girtin û zindankirina xelkê û têkiliyên ewlehî, tucarî ji pirsên netewî re nabin bersiv û derman.

Gelî xoşewîstan!..

Di vê bîranîn û helkeftinê de, pêwîste em hinekî bi kurtî be jî dagerin rewşa siyasî ya giştî û ronahiyê bidin hin aliyên rewş û pergala welatê me Sûriyê ku ji berî derdora 8 salan ve ew toşî şerekî bê wate û gemar bûye, ku gel jê weştiya ye, bêzar bûye, û welat kavi û wêran bûye. Ew şerê ku rijêma çavsor a Şamê berpîsiyariya wê ya sereke hiltîne, rijêma ku hêz û hinera xwe ji alîkariya Îranê, Hizbullah a Linbanê û piştgiriya leşkerî, siyasî û diplomasiya Rûsyayê wergirtiye û hê jî werdigire.

Ji hêleke din ve, herwiha, rikberiya Sûrî ya islamewî ku di laşê rêxistinîna Ixwan

El muslimîn a kevneperest û paşverû de hatiye pişafîn û biryara xwe ya siyasî radeştî hin dewletên deverê yên mîna Turkiyê û hin dewlet mîrgehên kendava Ereblî kiriye, ew dewletên ku wê mîna pelikeke bazarê ji bo pêkanîna berjewendiyên xwe di bazara siyaseta nevwetewî de, dûr ji maf û xwestekên gelê Sûriyê û hêviyên wî di aramî, aştî û jiyaneke azad de bikar tînin û tevdigerin.

Herweha, civaka navnetewî jî parekê ji vê berpîsiyariya giran hildigre, ji ber ku li dirêjîya van 8 salan wê nikarîbû rê li pêş rijandina xwîna xelkên Sûriyê bigre û çareseriyekê aştîyane ji vê kirîzê re bibîne, ew a ku aramî û ewlehiya deverê û ya navnetewî bi tevayî daye ber gef û metirsiyan, çirûskên agirê wê roj bi roj belav dibin, koçberên Sûrî berew dewletên dinyayê ve ji ber kuştinê direvin, li aramî û aştîyê digerin, ew aramiya ku li ser vê xaka gerdûnê ya fireh û ta deryayên wê yên bê binê de jî nedîtine û pê şa nebûne!..

Li ber çavan e ku Turkiyê rikberiya Sûrî û hêzên Islamî yên terorîst û radîkal ji bo pêkanîna armancên xwe bikar tîne, ew armancên ku mirov dikare bi di xalan deşnîşan bike ku ya pêşî neyartiya

mafên gelê Kurd e, û ya din jî, dixwaze ku hin dever ji xaka Sûriyê bi ser sînorê dewleta xwe ve berde, wekî çawaberî niha Lîwa-Iskenderon a Sûriyê sitand.

Di siha gurbûna agirê rikberiyê di navbera dewletên mezin ên cîhanê de, ewên ku îroli ser berjewendiyên xwe ketine qirika hev, şerê hev ê siyasî dikin, bandora xwe ya neyênî li kar û barê Yekîtiya Netewan û biryarên wê kiriye, ew pûç, seqet û bê hêz kiriye. Di van merc û hoyên awarte de, ku tu rêz ji zagona navetewî re nema ye, bi erêkirina Rûsyayê û Emerîkayê, zêdegavî ser sînorê dewletek cîran û di Yekîtiya Netewan de endam e, Turkiyê Cerablus û Efrîna Kurdan dagîr kir, û civaka navnetewî ser û ber, li hemberî vê tewanê ker û lal û bê deng e!. Herwiha di vê çarçewê de, û bi behaneya şerê li dijî terorê, bakurê dewlet Iraq a Federal toşî êrîşên leşkerî asîmanî û yên bejî dibe, ev xapandin û derewên ku nema baweriyê tu kes û aliyan pê nayê, ji ber ku her kes têkiliyên nehênî di navbera wê û rêxistinên terorîst ên cîhanê yên mîna El Qayîde, Cebhet El Nusre û Daişê de dinasin. Û derbarê hewildanên wê bo eşandina doza Kurdî ûberavêtina armancên wê, îro, i hemû hêza xwe, Turkiyê hewil dide ku kurdan beşdariyê di komîta navnetewî ya nivîsandina reşbeleka makezagona Sûriyê de nekin û wan jê bidûr dixîne, da ku her û her Kurd bindest, kole û çavgiştî bimînin, her zor û sitem ser singa wan bimîne, û her ew bê vîn..... 6

Di heştemîn salvegera koçkirina xebatkarê Kurd ê navdar Ismayîl Umer de Hêvî û Xemgînî

Mîna vê rojê berî 8 salan, dilê xebatkarê Kurd ê dilsoz Ismayîl Umer/Serokê PYDKS raweştiya, ji nav me bar kir, û bi beşdariya hizaran kes ji nûnerên partiyên Kurdî, dost û hevalên wî di vê xaka pîroz de, xaka bav û bapîran de hate xatirxweştin û veşartin. Bi çûna wî, ne tenê tevgera me ya Kurdî li Sûriyê û ya Kurdiştanî, lê belê herwisa tevgera niştimanî ya Sûriyê bi tevayî, bîrwerêkî xwe yê zîrek, çalak û şareza wî da kir.

Mîna rewşenbîrêkî berpirsiyar, mamoşe Ismayîl Umer ji dil û can dixwest ku bi erkên xwe yê welaparêzî rabe, li hember sitem û çavsooriya zordestan bê deng û bê hilweşt nemîne, piştî xwe nede derd, kul û xemên gelê xwe û ji bo doza wî karekî kêrhatî bike. Ji ber vê yekê jî, berî her tiştî, wî giranî da mijara xurtkirina tevgera Kurdî û guhertina alav û şeweyên xebatê. Giranî da guhertina berê têkoşîna gel berew neyarên wî yê rastî, ewên ku mafên wî binpê dikin, pilanên şoven û kiryarên ne mirovane derbarê hebûna wî dirêsin û bi kar tînin, mîna pirojeya Kembera Erebî û Serhijmara awarte li herêma Cizîrê ji bilî şerê wan ê pilankirî ser ziman, folklor û toreya kurdî. Ji ber

wîlo jî, tevî ku wî dizanî ev rê, rêyeke ne dûz e, tev rêl û kelem e jî, lê, di partiya wî de yekirina rêzên tevgerê di yek çarçewê de bû yek ji armancên sereke.

Bi kurtî, dût ji hûrguliyên siyasetê û şax û paxên wê yê tevlihev, wekî çawa diho û pêr yekîtiya me Kurdan pêwişt bû, îro jî, nemaze piştî ketina Kerkûk û Efrînê, diyar dibe ku dermanê derdê me, yekîtiya rêz û rêxistinên me yê bira ye. Eger em bi erkên xwe yê ranebîn, nakokiyên partiyetî yê piçûk nedin hêlekê û dest nedin hev, li hember dîrokê em ê berpirsiyar bin û bêne darizandin!..

Bi vê bûneya xemgîn, li gundê Qereqoyê, gelek dost, heval û aligirên partiyê li ser gorna birêz Ismayîl kom bûn, bi rêzgirtin ew bibîr anîn.

Li demjimêr 11ê berî nîvro, mêvanan serdana gora nemir kirin û FATIHA

li ser giyanê wî xwendin, gurzê gulên li ser gora wî danîn, pişt re merasîma dest pêkir, mamoşe Behzad Emo bixêrhatina mêvanan kir, ji wan xwest ku demeke bê deng li ser giyanên pakrewanên kurd û kurdiştanê raweştin.

Birêz Mustefa Meşayix/cîgirê sekreterê Partiya PYDKS li ser navê komîta birêvebir a Partiyê gotinek bi zimanê Erebî pêşkêşî beşdaran kir û ev e Wegera

deqa wê ye:

**Xwişk û birayên beşdar
Mêvanên birêz
Malbata gorbihuşt..**

Di destpêka vê gotinê de, bi me xweş e ku em xêrhatin û sipasiya we bikin ku we ewqas weştan û cefa kişandiye da ku hûn bi rêzdarî li hemberî vî xweşmêrê dilsoz raweştin û wîbibîr bînin û mîna wefadariyekê derbarî mirovekî ku ji dil û can jib o doza gelê xwe ta dawiya jiyana xwe, xebateke bê weştan kiriye, û bi hûn koçkirina wî ya ji nişka û bi lez êşiyên û xemgîn bûn. Herweha, hemû xebatkarên Sûrî yê ji bo doza azadiyê, rûmeta welatî û welat têdikoşin, bi barkirina wî xemgîn û dilbirîn bûn.

Ew, yek ji serkirdeyên herî berz ê tevgera netewî yay a Kurdî li Sûriyê bû ku karîbû rewşa..... 7

Azadî ji girtiyên siyasî û xebatkarên gelê me yê Kurd re, yê di girtîgehên Sûriyê de